

Enligt sändlista

**BILDANDE AV DJUPEBO NATURRESERVAT I SURAHAMMARS
KOMMUN**
(3 bilagor)

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning:	Djupebo naturreservat
Objektnummer:	19-02-059
Kommun:	Surahammar
Lägesbeskrivning:	ca 6 km väster om Surahammar. Gröna kartan 11 G SV. Gula kartan 11 G:43.
Gränser:	se karta, bilaga A
Fastighet:	Djupebo 1:3
Markägare:	Gunnar Palén Patrik Palén
Area:	48 ha
därav landarea:	48 ha
Naturtyper:	Myr 21 ha Barrskog 4 ha Blandskog 22 ha Lövskog 1 ha

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Området är beläget i den naturgeografiska regionen 26 (Skogslandskapet omedelbart söder om norrlandsgränsen), ca 64 m. ö. h. på en slätt med lägre relativ höjd än 20 m. Årsmedeltemperaturen är ca 5,5° C och årsmedelnederbörden ca 750 mm. Berggrunden utgörs av rödgrå till röd, grovt mikroklinporfyrisk yngre granit. Jordlagret i områdets centrala del dominerar av postglacial finlera med ett tunt ytlager av torv. På enstaka platser

NRBESLUT.DOC

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Telex	Postgiri
721 86 VÄSTERÅS	V. Ringvägen 1	021-19 50 00	021-19 51 60	40468	3 51 89-0

finns smärre höjder med sandig-moig morän. I övriga delar dominerar kärrtorv respektive mossetorv. I ett smalt område mellan sjön Djupen och Glåpmossen finns glacial lera med inslag av block.

Vegetationstypen i den södra delen består av sumpblandskog av ört-typ med smärre inslag av björksumpskog av ört-typ. Skogen, som överlag är 90-100 år, utgörs av frisk till våt skog i första generationen och åtminstone delvis uppkommen på äldre kulturmark (sidvallsäng). Trädslagsblandningen är tall (1/10), gran (5/10) och björk (4/10). Övriga lövträd, t. ex. rönn och klibbal, förekommer ytterst sparsamt. Skogen har aldrig varit föremål för huggningar varför torrträd och lågor finns relativt rikligt.

Glåpmossen är en nära 2 km lång och 1 km bred mosse, koncentriskt uppbyggd.

Floran är för de ingående vegetationstyperna karakteristisk. I sumpskogen dominerar ömsom örter som harsyra och violarter, ömsom gräs som grenrör eller bladvass. Även örter som ormbär och åkermynta kan nämnas.

Förekomsten av vedlevande svampar är rik. Förutom den i Sverige extremt sällsynta arten *Skeletocutis carnea-grisea* bör nämnas den hänsynskrävande ullticken *Phellinus ferrugineofuscus* samt blodticken *Gloeoporus taxicola*, kött-ticken *Leptoporus mollis* och *Diplomitoporus lenis*. Dessutom har insamlats en hittills obeskriven form av glasticka *Antrodiella semisupina*, som tidigare har uppgivits från endast en lokal i Skandinavien.

Fågelfaunan är rik. Bland de skoglevande arterna kan nämnas bivråk, mindre flugsnappare och nötkråka, samtliga kategoriserade som hänsynskrävande i naturvårdsverkets fastställda hotlista. Ovanligt höga tätheter av t. ex. gärdsmyg och stjärtmes indikerar ytterligare områdets höga bevarandevärden. De öppna mosseplanen hyser bl. a. de hänsynskrävande arterna ljungpipare och storspov. Sjön Djupen hyser en anmärkningsvärt rik våtmarksberoende fågelfauna, t. ex. de hänsynskrävande arterna gråhakedopping, sångsvan och trana (2 par 1993) samt en större skrattnåskoloni (minst 400 par 1993).

Sjöarna Djupen och Glåpen är sänkta. Åtgärden utfördes troligen i slutet av 1800-talet, då Djupens utlopp (Bjurdämpen) och Glåpmossbäcken, som avvattnar Glåpen, fördjupades. Några avvattnande åtgärder därutöver har inte ägt rum och de hydrologiska förhållandena bedöms nu som stabila.

Området har givits klass II (mycket högt naturvärde) i länsstyrelsens naturvårdsplan för länet på grund av botaniska, geovetenskapliga och zoologiska skäl. Våtmarkskomplexet har givits högsta klassning i Våtmarksinvente-

ringen (VMI) och i länsstyrelsens inventering av sumpskogar 1987 gavs den högsta värdeklass.

ÄRENDETS BEREDNING

Fråga om bildande av naturreservat inom Djupebo togs upp inom länsstyrelsen sommaren 1993 i samband med att anmälan om avverkning inkom för samråd. Samtidigt inkom Ramnäs naturklubb och Naturskyddsföreningen i Surahammar till länsstyrelsen i gemensam skrivelse där föreningarna föreslår att naturreservat inrättas. Länsstyrelsen bedömde att skäl fanns att utreda frågan om skydd enligt naturvårdslagen för området. Länsstyrelsen meddelade därför 1993-09-06 med stöd av 11 § naturvårdslagen föreskrifter om förbud att utan länsstyrelsens tillstånd avverka eller utföra andra arbetsföretag som kunde strida mot ett syfte att bevara ett område med ovanliga skogsbiotoper för hotade växter och djur. Någon ansökan om att t. ex. få avverka har inte kommit in till länsstyrelsen.

Surahammars kommun har befogenhet att fatta beslut om bildande av naturreservat m. m. För att klara ut ansvarsförhållandena mellan länsstyrelsen och kommunen ställdes en förfrågan till kommunen om denna var beredd att anslå egna medel för att bilda naturreservat. Surahammars kommun beslutade 1993-11-08 att ej satsa några kommunala medel för detta.

Samråd har skett med skogsvårdsstyrelsen. Det sagda har givit vid handen att skogsvårdslagen i detta fall inte ger stöd för de restriktioner som behövs för att skydda skogen i erforderlig utsträckning.

Ett förslag till beslut har remissbehandlats. Samråd har ägt rum med statens naturvårdsverk och med skogsvårdsstyrelsen enligt 28 § naturvårdsförordningen samt med Surahammars kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Surahammars kommun har tillstyrkt länsstyrelsens förslag till beslut och skogsvårdsstyrelsen har lämnat detsamma utan erinran. Naturvårdsverket har anfört att området är kraftigt hydrologiskt påverkat och att skogen inte har sådana urskogs- eller naturskogskvaliteter att det kan prioriteras i ett riksperspektiv. Sjösänkningarna är av gammalt datum och länsstyrelsen bedömer att de hydrologiska förhållandena är stabila. Beträffande områdets naturskogskvaliteter bedömer länsstyrelsen att få, om ens några, motsvarigheter finns i länet. Sammanfattningsvis har naturvårdsverket dock ingen erinran mot att naturreservatet bildas under förutsättning av att finansieringen kan ordnas. Länsstyrelsen har undersökt finansieringsmöjligheterna. Någon annan än statlig finansiering har dock ej kunnat ordnas.

Ägarna och innehavarna av särskild rätt till marken har enligt 11 § naturvårdsförordningen respektive 32 § naturvårdslagen förelagts att inom en tid av två månader dels framställa eventuell erinran mot bildande av ifrågasatt naturreservat, dels göra anmälan om anspråk på ersättning. Ägarna har inom föreskriven tid förklarat sig inte ha någon erinran och har samtidigt inkommit med preciserade ersättningsanspråk.

Länsstyrelsen anser att hela myrkomplexet med Glåpmossen och Djupmossen samt delar av angränsande skogsmark är av sådan karaktär och av sådant högt bevarandevärde att frågan om skydd för hela området bör utredas. Handläggningen av en sådan utredning medför dock ytterligare tidsutdräkt innan angelägna föreskrifter för det i detta beslut aktuella området kan meddelas. Av hänsyn till detta områdes akuta behov av skydd och av hänsyn till markägarnas möjlighet till ersättning är beslut om detta motiverat redan nu.

GRUND FÖR BESLUTET

Området är geovetenskapligt intressant genom karakteristiskt utbildade myrelement. Det är botaniskt intressant på grund av biotoper för hotade växtarter. Det har stor betydelse som biotop för hotade fågelarter och är därför zoologiskt intressant. Det har stor allmän ekologisk betydelse genom sin storlek, relativa orördhet och biotoprikedom. Arealen orörd naturskog är ansenlig och skogen utgör ett representativt exempel på en naturtyp som idag är starkt utarmad i övriga länet. Faunan och florin är känsliga för ingrepp och störningar i skogen, myren och vattnet.

Området bör således särskilt skyddas på grund av sin betydelse för kännetecken om landets natur.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT ENLIGT 7 § NATURVÅRDSLAGEN

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964: 822, omtryckt 1991: 641) förklarar länsstyrelsen det område som utmärks på bifogad karta, bilaga A, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976: 484, omtryckt 1987: 939) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

Länsstyrelsen förordnar samtidigt, att då detta beslut vunnit laga kraft, att av länsstyrelsen den 6 september 1993 fattat beslut om föreskrifter enligt 11 § naturvårdslagen skall upphöra att gälla.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Huvudsyftet med naturreservatet skall vara att bevara ett myrkomplex med mossar, kärr och sumpskogar med dess flora och fauna i orört och ostört skick.

Områdets nyttjande för forskning skall främjas.

RESERVATFÖRESKRIFTER

Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfo-
ga över fastigheter inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller anläggning,
- 2 anlägga väg eller led,
- 3 anlägga luft- eller markledning,
- 4 anordna upplag,
- 5 uppföra stängsel eller annan hägnad,
- 6 bedriva täkt av berg, sten, grus, lera, torv eller andra jordarter,
- 7 borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa,
- 8 dika eller dikesrensa. Gläpmossbäcken och Bjurdämpen får underhållsrenas till i samband med regleringen av Gläpen och Djupen fastlagt djup, bredd och läge.
- 9 plöja, harva eller fräsa,
- 10 ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,

- 11 gödsla,
- 12 avverka, markbereda, hyggesrensa eller skogsodla,
- 13 plantera träd, buskar eller andra växter,
- 14 föra motordrivet fordon på barmark,
- 15 jaga fågel. Övrig jakt är dock tillåten under förutsättning att jaktutövandet kan ske helt i enlighet med föreskrifterna för naturreservatet.
- 16 använda mark för ridstig eller skjutbana,
- 17 använda mark för skyttetävling, orienteringstävling eller militära övningar.

Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs.

- 1 Utmärkning av reservatet.
- 2 Utplacering av informationstavla.

Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 föra motordrivet fordon,
- 2 tälta,
- 3 rida,
- 4 klättra i boträd,
- 5 medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,

- 6 anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,
- 7 göra upp eld,
- 8 gräva upp, plocka eller bryta buskar, ris, örter, mossor, lavar eller vedlevande svampar,
- 9 samla in insekter och andra ryggradslösa djur,
- 10 snitsla spår eller ordna orienteringskontroll,
- 11 anordna skyttetävling, orienteringstävling eller träning därför.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall, t. ex. för vetenskaplig forskning, medge undantag från ovannämnda förbud.

Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m. m. som framgår av skötselplanen nedan. Den ekonomiska utredningen i planen omfattas ej av fastställelsen.
- 2 Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt naturvårdsverkets anvisningar.
- 3 Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen.

SKÖTSELPLAN

Disposition och skötsel av mark och vatten

Målet för områdets skötsel skall vara att uppnå och upprätthålla ändamålet med reservatet i enlighet med reservatbeslutet.

Vegetationen skall lämnas för fri utveckling inom naturreservatet.

Underhåll av de diken som enligt föreskrifterna får underhållsrensas till i samband med regleringen av Glåpen och Djupen fastlagt djup, bredd och läge, bör, av hänsyn till faunan, ej utföras under tiden 1 april till 15 juli.

Anordningar för rekreation och friluftsliv

Information om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet lämnas på informationsskyltar, som placeras enligt karta, bilaga B. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsyn av reservatet.

Dokumentation

Det är angeläget att på ett ändamålsenligt sätt följa biotopernas utveckling inklusive särskilt intressanta och skyddsvärda växt- och djurarter. Detta skall ske genom regelbundet återkommande och standardiserade inventeringar. Länsstyrelsen ansvarar för detta.

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda åtgärder, kostnader för och finansieringen av naturvårdsförvaltningen samt förhållanden som strider mot ändamålet med reservatet.

Denna dokumentation skall ligga till grund för eventuell omprövning av föreskrifter och skötselplan.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Ekonomisk utredning

Åtgärd	Engångs- kostnad	Årlig kostnad
Utmärkning	15 000	-
Information	10 000	-
Tillsyn och underhåll	-	5 000
Dokumentation	-	5 000

NRBESLUT.DOC

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Kostnaderna för naturvårdsförvaltningen bekostas av staten.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet, enligt bilaga C (formulär nr 18).

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Jan Rydh. I den slutliga handläggningen deltog även byrådirektör Thomas Pettersson, föredragande, samt

länsråd Gösta Larsson,

chefsjurist Jan Pesula och

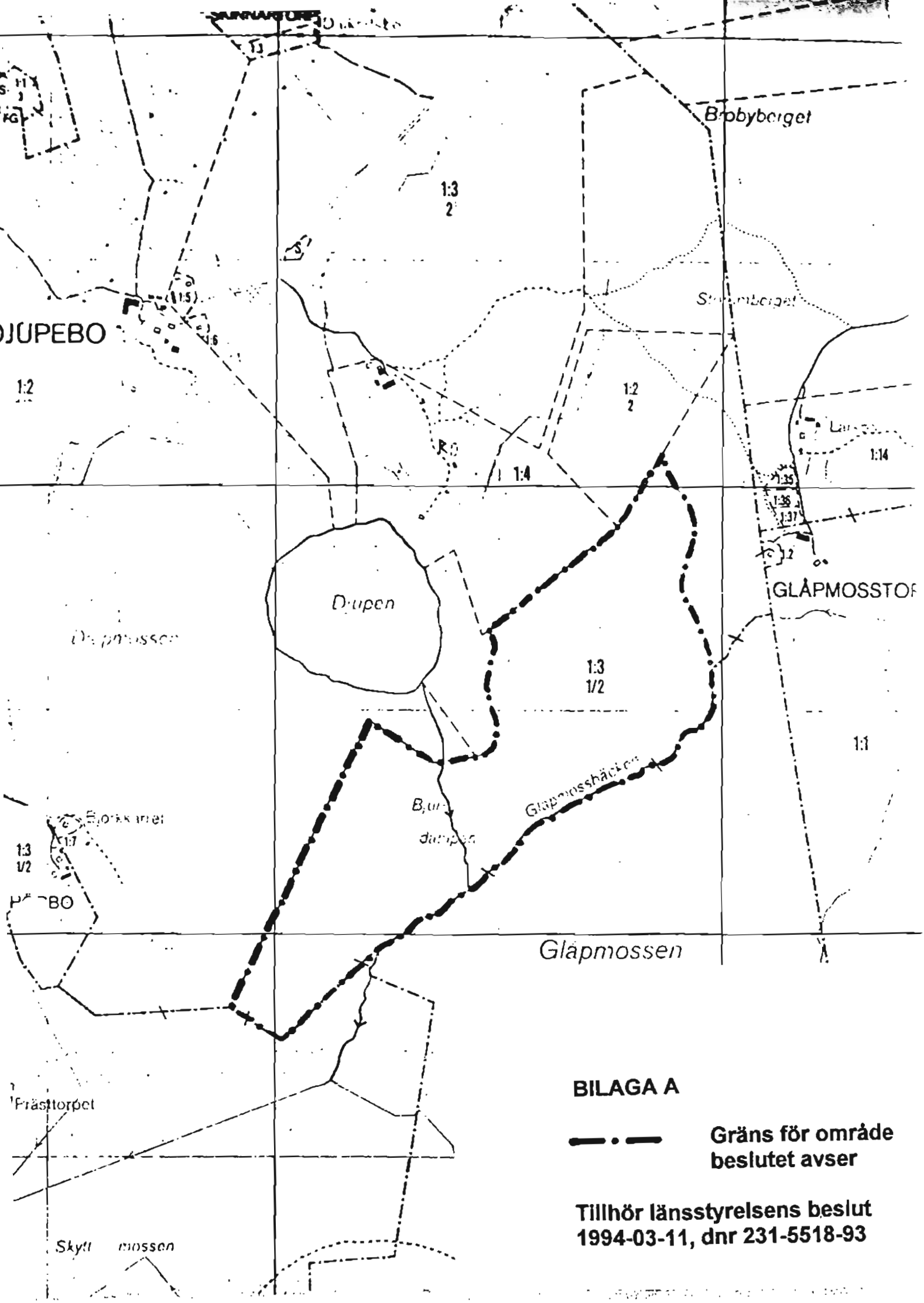
bitr. miljövårdsdirektör Lennart Gladh.

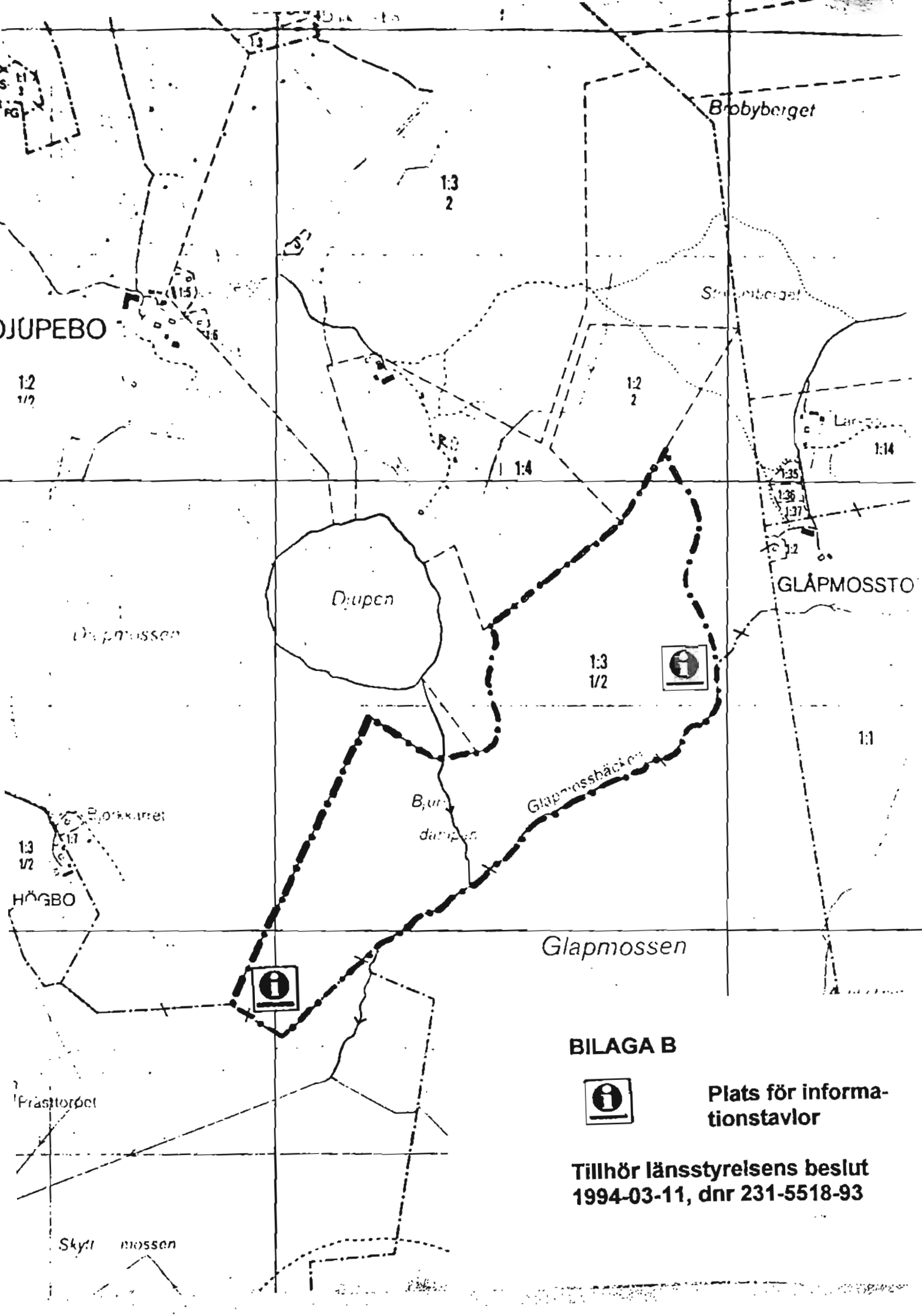
Jan Rydh

Thomas Pettersson

Bilagor:

- A Karta utvisande naturreservatets gränser
- B Karta utvisande plats för informationstavlor
- C Hur man överklagar

BILAGA B

Plats för informa-
tionstavlor

Tillhör länsstyrelsens beslut
1994-03-11, dnr 231-5518-93